

VEILIGHEIDS- EN GEZONDHEIDSBELEID

ORGANISATIEBREED BELEID

V&G BELEID

VERSIE 1.0

DATUM 13 JULI 2026

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Missie en visie.....	4
Wettelijk kader veiligheids- en gezondheidsbeleid.....	5
Fysieke veiligheid.....	6
Sociale veiligheid.....	11
Gezondheid	17
Beleidscyclus	28
Incidenten, ongevallen calamiteiten	31
Deskundigheid en kwaliteitsontwikkeling.....	34

Inleiding

Dit is het veiligheids- en gezondheidsbeleid van Nije Gaast Kinderopvang. Met dit beleid maken wij inzichtelijk hoe we binnen Nije Gaast werken als het gaat om veiligheid en gezondheid, met als doel de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving te bieden waarbij wij kinderen beschermen tegen risico's met ernstige gevolgen en hen leren omgaan met kleine risico's.

Dit Veiligheids- en Gezondheidsbeleid is vastgesteld op 13 juli 2026 en is vanaf deze datum van kracht.

De assistent leidinggevende draagt, in samenwerking met de pedagogisch professionals, zorg voor de dagelijkse uitvoering en borging van het beleid op de kinderopvanglocatie. De locatiedirecteur wordt betrokken wanneer locatiespecifieke omstandigheden binnen het IKC, het gebouw of de samenwerking met onderwijs daarom vragen. De directeur Kinderopvang is verantwoordelijk voor de organisatiebrede borging en actualisatie van het Veiligheids- en Gezondheidsbeleid.

De locatiespecifieke risico's, maatregelen en afspraken worden beschreven in het locatiespecifieke Veiligheids- en Gezondheidsplan.

Een Veiligheids- en Gezondheidsbeleid komt in de praktijk pas goed tot zijn recht wanneer medewerkers zich betrokken voelen en volgens de gemaakte afspraken handelen. Daarom worden veiligheid en gezondheid gedurende het jaar periodiek besproken tijdens teamoverleggen. Hierbij worden onder andere risico's, maatregelen, incidenten, evaluaties en actiepunten besproken. Op deze manier houden wij veiligheid en gezondheid continu onder de aandacht. Bij veranderingen in de opvang, de inrichting, het gebruik van ruimtes, de groepssamenstelling of andere omstandigheden beoordelen wij of het beleid en/of het locatiespecifieke Veiligheids- en Gezondheidsplan moet worden aangepast.

Het actuele Veiligheids- en Gezondheidsbeleid en de locatiespecifieke uitwerking zijn toegankelijk voor pedagogisch professionals, beroepskrachten in opleiding, stagiairs en vrijwilligers die binnen de kinderopvang werkzaam zijn. Nieuwe medewerkers en andere betrokkenen worden tijdens hun inwerkperiode geïnformeerd over het beleid, de voor hun werkzaamheden relevante afspraken en waar deze documenten te vinden zijn.

Ouders worden geïnformeerd over het Veiligheids- en Gezondheidsbeleid en weten waar zij het actuele beleid kunnen inzien. Ook relevante wijzigingen en uitkomsten van evaluaties worden, voor zover deze voor ouders van belang zijn, op passende wijze met hen gedeeld.

Hiermee is het Veiligheids- en Gezondheidsbeleid onderdeel van de kwaliteitscyclus van Nije Gaast Kinderopvang.

Missie en visie

Door de samenwerking tussen kinderopvang en onderwijs willen wij bijdragen aan de best mogelijke ontwikkeling van ieder kind. Wij bieden kinderen een veilige, gezonde en vertrouwde omgeving waarin zij kunnen spelen, ontdekken, leren en zich ontwikkelen.

Binnen Nije Gaast vinden wij het belangrijk dat kinderen de ruimte krijgen om ervaringen op te doen en zich stap voor stap te ontwikkelen. Veiligheid betekent voor ons daarom niet dat ieder risico wordt weggenomen. Wij zoeken bewust naar een goede balans tussen beschermen en ruimte geven om te ontdekken.

Dat doen wij door:

- kinderen te beschermen tegen grote risico's met ernstige gevolgen;
- kinderen, passend bij hun leeftijd en ontwikkeling, te leren omgaan met kleine risico's;
- kinderen uit te dagen en te stimuleren in hun ontwikkeling.

Onze volledige missie, visie en pedagogische uitgangspunten zijn beschreven in het pedagogisch beleid van Nije Gaast

Wettelijk kader veiligheids- en gezondheidsbeleid

Op grond van de Wet kinderopvang en het Besluit kwaliteit kinderopvang beschikt ieder kindercentrum over een actueel Veiligheids- en Gezondheidsbeleid. Het beleid is erop gericht de veiligheid en gezondheid van de op te vangen kinderen zoveel mogelijk te waarborgen.

Binnen Nije Gaast bestaat dit uit een organisatiebreed Veiligheids- en Gezondheidsbeleid en een locatiespecifiek Veiligheids- en Gezondheidsplan per kindercentrum. Het organisatiebrede beleid beschrijft de gezamenlijke kaders, uitgangspunten en werkwijzen. In het locatiespecifieke plan worden de risico's, maatregelen en afspraken beschreven die van toepassing zijn op het betreffende kindercentrum.

Het Veiligheids- en Gezondheidsbeleid is een continu proces. Veranderingen in de opvang, de inrichting van ruimtes, de groepssamenstelling, incidenten, signalen uit de praktijk en evaluaties kunnen aanleiding zijn om het beleid of het locatiespecifieke plan aan te passen.

Grote risico's

Binnen Nije Gaast maken wij onderscheid tussen grote en kleine risico's. Bij grote risico's gaat het om situaties die ernstige gevolgen kunnen hebben voor de fysieke veiligheid, sociale veiligheid of gezondheid van kinderen.

De grote risico's worden onderverdeeld in drie categorieën:

- fysieke veiligheid;
- sociale veiligheid;
- gezondheid.

In dit beleid beschrijven wij de belangrijkste risico's die binnen de kinderopvang van Nije Gaast breed van toepassing kunnen zijn en de maatregelen die wij nemen om deze risico's zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken. Per kindercentrum worden daarnaast de locatiespecifieke risico's geïnterviewd en beoordeeld. Deze worden, inclusief de bijbehorende maatregelen en eventuele actiepunten, vastgelegd in het locatiespecifieke Veiligheids- en Gezondheidsplan en het bijbehorende plan van aanpak.

Bij grote risico's beschrijven wij niet alleen welke maatregelen worden genomen om het risico te verkleinen, maar ook hoe wordt gehandeld wanneer een risico zich daadwerkelijk voordoet. Waar van toepassing wordt hierbij verwezen naar protocollen, richtlijnen en werkinstructies van Nije Gaast.

Fysieke veiligheid

Binnen Nije Gaast hebben wij een aantal risico's op het gebied van fysieke veiligheid aangemerkt als grote risico's. Hieronder beschrijven wij de organisatiebrede maatregelen om deze risico's zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken. Locatiespecifieke fysieke risico's, maatregelen en eventuele actiepunten worden beschreven in het locatiespecifieke Veiligheids- en Gezondheidsplan en het bijbehorende plan van aanpak.

Vallen van hoogte

Vallen van hoogte kan ernstig letsel veroorzaken. Binnen de opvang nemen wij maatregelen om te voorkomen dat kinderen vallen van bijvoorbeeld een verschoontafel, kinderstoel, bed, speeltoestel, trap, meubel of uit een raam.

Bij de aanschaf en het gebruik van meubilair, speelmaterialen en speeltoestellen houden wij rekening met de leeftijd en ontwikkeling van de kinderen. Speeltoestellen voldoen aan de geldende veiligheidseisen en zijn, waar nodig, voorzien van een passende valdempende ondergrond.

Pedagogisch professionals houden toezicht passend bij de leeftijd, ontwikkeling en activiteit van de kinderen. Bij speeltoestellen of activiteiten waarbij vallen van hoogte een groot risico vormt, is een pedagogisch professional aanwezig om toezicht te houden.

Bij het verschonen wordt een kind nooit alleen op de verschoontafel achtergelaten. Benodigde materialen worden vooraf klaargelegd en de pedagogisch professional blijft tijdens het verschonen bij het kind. Ook bij het gebruik van kinderstoelen, bedden en boxen worden de geldende veiligheidsafspraken gevolgd.

Grote kasten, speelmeubels en andere materialen die kunnen omvallen, worden waar nodig deugdelijk verankerd. Ramen op kindhoogte worden zodanig beveiligd dat kinderen er niet uit kunnen vallen. Voor ramen worden geen materialen geplaatst die door kinderen als opstapje kunnen worden gebruikt.

Met kinderen worden, passend bij hun leeftijd en ontwikkeling, afspraken gemaakt over veilig klimmen, spelen en het gebruik van speeltoestellen, meubilair en trappen.

Wanneer een kind toch van hoogte valt

Wanneer een kind ondanks de genomen maatregelen van hoogte valt, beoordeelt de pedagogisch professional direct de situatie en het mogelijke letsel. Er wordt eerste hulp verleend en, afhankelijk van de ernst van het letsel, medische hulp ingeschakeld. Ouders worden zo spoedig mogelijk geïnformeerd. Het incident wordt geregistreerd en geëvalueerd, zodat kan worden beoordeeld of aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn.

Verstikking

Verstikking kan ontstaan doordat een kind zich verslikt in voeding, een klein voorwerp inslikt of doordat de luchtwegen op een andere manier worden belemmerd. Vooral jonge kinderen zijn hierbij kwetsbaar. Binnen Nije Gaast nemen wij daarom maatregelen om het risico op verstikking zoveel mogelijk te beperken.

Pedagogisch professionals controleren de ruimtes en materialen op mogelijke verstikkings- en verwurgingsrisico's. Koorden van bijvoorbeeld raamdecoratie en andere losse koorden worden buiten het bereik van kinderen gehouden. Ouders worden waar nodig gewezen op veilige kleding. Lange koorden, sieraden of andere onderdelen van kleding die tijdens de opvang een risico vormen, worden verwijderd of buiten bereik gebracht.

Speelgoed en materialen zijn afgestemd op de leeftijd en ontwikkeling van de kinderen. Kapot speelgoed of materiaal waarvan kleine onderdelen kunnen loskomen, wordt direct verwijderd,

gerepareerd of vervangen. Klein speelgoed en materialen met kleine onderdelen worden buiten het bereik van jonge kinderen bewaard. Dit vraagt extra aandacht op groepen waar kinderen van verschillende leeftijden samen worden opgevangen. Wanneer kinderen met klein materiaal spelen, gebeurt dit onder toezicht of binnen het zicht van een pedagogisch professional.

Tijdens eet- en drinkmomenten houden pedagogisch professionals actief toezicht. Voeding wordt passend bij de leeftijd en ontwikkeling van het kind aangeboden. Druiven, cherrytomaten en vergelijkbare ronde voedingsmiddelen worden voor jonge kinderen op een veilige manier gesneden. Pedagogisch professionals zijn alert op voedingsmiddelen en materialen die een verhoogd risico op verslikken of verstikking kunnen geven.

Bij baby's en jonge kinderen wordt daarnaast gezorgd voor een veilige slaapomgeving. De afspraken rondom veilig slapen en het beperken van het risico op wiegendood worden binnen Nije Gaast afzonderlijk beschreven en toegepast.

Wanneer een kind zich verslikt of dreigt te verstikken

Wanneer een kind zich ernstig verslikt of tekenen van verstikking vertoont, handelt de pedagogisch professional direct volgens de geldende kinder-EHBO-richtlijnen. Indien noodzakelijk wordt onmiddellijk 112 gebeld. De overige kinderen worden waar mogelijk door een andere volwassene opgevangen, zodat alle aandacht naar het kind kan gaan. Ouders worden zo spoedig mogelijk geïnformeerd.

Na een ernstig incident wordt het incident geregistreerd en geëvalueerd. Daarbij wordt beoordeeld wat de oorzaak was en of aanvullende maatregelen nodig zijn om herhaling te voorkomen.

Veilig slapen en wiegendood

Binnen de dagopvang is veilig slapen een belangrijk onderdeel van het waarborgen van de veiligheid en gezondheid van baby's en jonge kinderen. Hoewel wiegendood niet volledig kan worden voorkomen, nemen wij maatregelen om bekende risico's zoveel mogelijk te beperken.

Binnen Nije Gaast werken wij volgens de landelijke richtlijnen voor veilig slapen en het organisatiebrede Protocol veilig slapen. Hierin zijn de afspraken en werkwijzen rondom veilig slapen verder uitgewerkt.

Wij hanteren onder andere de volgende uitgangspunten:

- baby's worden op hun rug te slapen gelegd, tenzij hiervan op basis van een specifieke, vastgelegde afspraak verantwoord wordt afgeweken;
- ieder kind slaapt in een daarvoor bestemde en veilige slaappleats;
- de slaapomgeving wordt veilig en passend ingericht en vrijgehouden van materialen die een risico kunnen vormen;
- pedagogisch professionals houden toezicht op slapende kinderen en controleren hen volgens de afspraken uit het Protocol veilig slapen;
- er wordt rekening gehouden met passende kleding, beddengoed en temperatuur;
- bijzonderheden rondom het slapen van een kind worden met ouders besproken en vastgelegd wanneer dit noodzakelijk is;
- nieuwe medewerkers en invalkrachten worden geïnformeerd over de afspraken rondom veilig slapen voordat zij zelfstandig verantwoordelijkheid dragen voor slapende kinderen.

De concrete werkwijze, controles en afspraken rondom onder andere slaaphouding, slaapomgeving, toezicht en uitzonderingssituaties zijn vastgelegd in het Protocol veilig slapen van Nije Gaast.

Wanneer een kind tijdens het slapen niet reageert of niet normaal ademt

Wanneer een pedagogisch professional constateert dat een kind tijdens het slapen niet reageert of niet normaal ademt, wordt onmiddellijk gehandeld. De pedagogisch professional controleert het kind, roept hulp in en handelt volgens de geldende kinder-EHBO-richtlijnen. Indien noodzakelijk wordt direct 112 gebeld en wordt gestart met reanimatie. De overige kinderen worden waar mogelijk door een andere volwassene opgevangen.

De ouders worden zo spoedig mogelijk geïnformeerd. Na een ernstig incident wordt gehandeld volgens de geldende afspraken rondom incidenten en calamiteiten. Het incident wordt geregistreerd en geëvalueerd en er wordt beoordeeld of aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn.

Vergiftiging

Kinderen kunnen ernstig letsel oplopen wanneer zij schadelijke of giftige stoffen binnenkrijgen of hiermee in aanraking komen. Binnen Nije Gaast nemen wij daarom maatregelen om te voorkomen dat kinderen toegang hebben tot middelen of materialen die een risico op vergiftiging vormen. Schoonmaakmiddelen, desinfectiemiddelen, medicijnen en andere schadelijke stoffen worden buiten het bereik van kinderen en op een daarvoor geschikte plaats bewaard. Deze middelen blijven zoveel mogelijk in de originele verpakking, zodat duidelijk is om welk product het gaat en de bijbehorende veiligheidsinformatie beschikbaar blijft.

Medicijnen van kinderen worden volgens de binnen Nije Gaast geldende afspraken bewaard en uitsluitend toegediend wanneer hierover duidelijke afspraken met ouders zijn gemaakt.

Pedagogisch professionals zijn alert op andere mogelijke bronnen van vergiftiging, zoals batterijen, verzorgingsproducten en schadelijke planten, bessen of paddenstoelen. Bij de inrichting en het gebruik van binnen- en buitenruimtes wordt beoordeeld of dergelijke risico's aanwezig zijn. Locatiespecifieke risico's en de daarbij behorende maatregelen worden opgenomen in het locatiespecifieke Veiligheids- en Gezondheidsplan.

Kinderen wordt, passend bij hun leeftijd en ontwikkeling, geleerd dat zij onbekende stoffen, planten, bessen of andere materialen niet zonder toestemming mogen aanraken, eten of drinken.

Wanneer (mogelijke) vergiftiging plaatsvindt

Wanneer een kind mogelijk een schadelijke of giftige stof heeft ingeslikt of hiermee in aanraking is gekomen, handelt de pedagogisch professional direct. Er wordt nagegaan met welke stof het kind in aanraking is gekomen en, indien mogelijk, wordt de verpakking of productinformatie beschikbaar gehouden.

Er wordt direct passend medisch advies of medische hulp ingeschakeld. Bij een ernstige of levensbedreigende situatie wordt onmiddellijk 112 gebeld. De pedagogisch professional laat het kind niet braken en geeft niet op eigen initiatief eten of drinken, tenzij dit op aanwijzing van een medisch deskundige wordt geadviseerd.

Ouders worden zo spoedig mogelijk geïnformeerd. Het incident wordt geregistreerd en geëvalueerd en er wordt beoordeeld of aanvullende maatregelen nodig zijn om herhaling te voorkomen.

Verbranding

Kinderen kunnen brandwonden oplopen door contact met heet water, hete dranken, warme oppervlakken, elektrische apparaten of vuur. Vooral jonge kinderen zijn kwetsbaar. Binnen Nije Gaast nemen wij maatregelen om het risico op verbranding zoveel mogelijk te voorkomen.

Hete dranken worden niet gedronken wanneer een kind op schoot zit en worden niet binnen handbereik van kinderen geplaatst. Medewerkers schenken hete dranken op een veilige plaats, buiten het bereik van kinderen. Oudere kinderen die zelf een warme drank drinken, worden passend bij hun leeftijd begeleid en leren hier veilig mee om te gaan.

Bij het gebruik van warm water wordt altijd gecontroleerd of de temperatuur veilig is voordat het water in contact komt met een kind. Dit geldt bijvoorbeeld bij het wassen of verzorgen van kinderen. Kinderen hebben geen zelfstandige toegang tot kranen of voorzieningen waarbij water een temperatuur kan bereiken die brandwonden kan veroorzaken. Waar nodig worden hiervoor locatiespecifieke maatregelen getroffen.

Radiatoren, verwarmingsvoorzieningen en andere warme oppervlakken waaraan kinderen zich kunnen branden, worden waar nodig afgeschermd of buiten bereik van kinderen gehouden. Elektrische apparaten die heet kunnen worden, worden veilig gebruikt en na gebruik buiten het bereik van kinderen geplaatst.

Open vuur wordt binnen de kinderopvang zoveel mogelijk vermeden. Voor bijvoorbeeld verjaardagen worden kaarsjes op batterijen gebruikt. Lucifers en aanstekers zijn niet toegankelijk voor kinderen.

Bij warmwaterkranen die binnen de opvang worden gebruikt, zijn temperatuurbegrenzers aangebracht om het risico op verbranding door te heet water te beperken. Bij het wassen en verzorgen van kinderen controleert de pedagogisch professional daarnaast altijd of de watertemperatuur veilig en passend is voordat het water in contact komt met een kind. De werking van de temperatuurbegrenzers wordt periodiek gecontroleerd. Eventuele gebreken worden direct gemeld en hersteld.

Ook verbranding door de zon vormt een risico. Bij zonnig weer beschermen wij kinderen tegen overmatige blootstelling aan UV-straling. Kinderen worden, passend bij de weersomstandigheden en zonkracht, ingesmeerd met zonnebrandcrème en het insmeren wordt gedurende de dag zo nodig herhaald. Waar mogelijk maken wij gebruik van schaduwrijke speelplekken en op momenten met sterke zon wordt langdurige blootstelling aan direct zonlicht beperkt. Ouders worden gevraagd kinderen op zonnige dagen passende kleding en/of zonbescherming mee te geven. Bij baby's en jonge kinderen zijn wij extra alert op blootstelling aan direct zonlicht.

Locatiespecifieke risico's, bijvoorbeeld rondom de keuken, warmwaterkranen, radiatoren of andere warmtebronnen, worden beoordeeld en opgenomen in het locatiespecifieke Veiligheids- en Gezondheidsplan.

Wanneer een kind zich toch verbrandt

Wanneer een kind een brandwond oploopt, handelt de pedagogisch professional direct en wordt eerste hulp verleend volgens de geldende kinder-EHBO-richtlijnen. De brandwond wordt zo snel mogelijk gekoeld met lauw, zacht stromend water. Afhankelijk van de ernst en omvang van de brandwond wordt medische hulp ingeschakeld. Bij een ernstige of levensbedreigende situatie wordt 112 gebeld.

Wanneer een kind ondanks de genomen maatregelen door de zon verbrandt, wordt het kind uit de zon gehaald en wordt verdere blootstelling aan UV-straling voorkomen. Afhankelijk van de ernst van de verbranding wordt passende verzorging geboden en zo nodig medisch advies ingewonnen.

Ouders worden hierover geïnformeerd.

Ouders worden zo spoedig mogelijk geïnformeerd. Het incident wordt geregistreerd en geëvalueerd en er wordt beoordeeld of aanvullende maatregelen nodig zijn om herhaling te voorkomen.

Verdrinking

Verdrinking kan ernstige of levensbedreigende gevolgen hebben. Binnen Nije Gaast nemen wij daarom maatregelen om te voorkomen dat kinderen zonder toezicht toegang hebben tot situaties waarin verdrinkingsgevaar bestaat.

Pedagogisch professionals houden actief toezicht wanneer kinderen zich in de nabijheid van water bevinden. De mate van toezicht wordt afgestemd op de leeftijd en ontwikkeling van de kinderen, de groepssamenstelling, de omgeving en de activiteit. Bij jonge kinderen en kinderen zonder zwemdiploma is extra alertheid noodzakelijk.

Bij uitstapjes of activiteiten in de nabijheid van open water worden vooraf de risico's beoordeeld en duidelijke afspraken gemaakt over begeleiding, toezicht en de grenzen waarbinnen kinderen zich mogen bewegen. Kinderen worden vooraf, passend bij hun leeftijd en ontwikkeling, geïnformeerd over de afspraken rondom waterveiligheid.

Wanneer tijdens activiteiten gebruik wordt gemaakt van een zwembad, speelbad of andere voorziening met water, wordt vooraf beoordeeld of de activiteit passend en veilig kan worden georganiseerd. Daarbij wordt rekening gehouden met onder andere de leeftijd en zwemvaardigheid van de kinderen, de groepsgrootte, het aantal begeleiders en de mogelijkheid om voortdurend toezicht te houden.

Waterpartijen, sloten, vijvers of andere situaties die op of rondom een kindercentrum een verdrinkingsrisico kunnen vormen, worden opgenomen in de locatiespecifieke risico-inventarisatie. De noodzakelijke maatregelen worden vastgelegd in het locatiespecifieke Veiligheids- en Gezondheidsplan.

Wanneer een kind te water raakt

Wanneer een kind onverwacht te water raakt, wordt direct gehandeld. De pedagogisch professional zorgt ervoor dat het kind zo snel en veilig mogelijk uit het water wordt gehaald, zonder daarbij de eigen veiligheid en die van de overige kinderen uit het oog te verliezen.

De toestand van het kind wordt onmiddellijk beoordeeld en er wordt gehandeld volgens de geldende kinder-EHBO-richtlijnen. Wanneer het kind niet normaal ademt, wordt direct 112 gebeld en wordt gestart met reanimatie. Ook wanneer een kind na een incident bij bewustzijn is, wordt afhankelijk van de situatie medische hulp of medisch advies ingeschakeld.

Ouders worden zo spoedig mogelijk geïnformeerd. Het incident wordt geregistreerd en geëvalueerd en er wordt beoordeeld of aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn om herhaling te voorkomen.

Sociale veiligheid

Binnen Nije Gaast vinden wij het belangrijk dat ieder kind zich veilig, gezien en gerespecteerd voelt. Sociale veiligheid betekent dat kinderen worden beschermd tegen situaties waarin hun lichamelijke, emotionele of sociale grenzen worden overschreden en dat zij zich binnen de opvang vrij voelen om zichzelf te zijn.

Een sociaal veilige omgeving voor kinderen vraagt daarnaast om een professionele werkomgeving waarin medewerkers, stagiairs en andere betrokkenen respectvol met elkaar omgaan, elkaar kunnen aanspreken op gedrag en zorgen of signalen bespreekbaar kunnen maken.

Binnen Nije Gaast hebben wij een aantal risico's op het gebied van sociale veiligheid aangemerkt als grote risico's. Wij nemen maatregelen om grensoverschrijdend gedrag, kindermishandeling, pesten, agressie, uitsluiting en andere sociaal onveilige situaties zoveel mogelijk te voorkomen en tijdig te signaleren.

Pedagogisch professionals hebben hierin een belangrijke verantwoordelijkheid. Zij kennen de kinderen, observeren hun gedrag en welbevinden, zijn alert op signalen van sociale onveiligheid en handelen wanneer zij zich zorgen maken over een kind of wanneer grenzen worden overschreden. Kinderen worden, passend bij hun leeftijd en ontwikkeling, begeleid in het herkennen en aangeven van hun eigen grenzen, het respecteren van de grenzen van anderen en het op een respectvolle manier omgaan met elkaar.

Locatiespecifieke risico's en maatregelen op het gebied van sociale veiligheid worden opgenomen in het locatiespecifieke Veiligheids- en Gezondheidsplan.

Grensoverschrijdend gedrag

Binnen Nije Gaast accepteren wij geen grensoverschrijdend gedrag. Hieronder verstaan wij gedrag waarbij de lichamelijke, emotionele of sociale grenzen van een kind of volwassene worden overschreden. Dit kan onder andere gaan om fysiek of verbaal geweld, intimidatie, pesten, discriminatie, seksueel grensoverschrijdend gedrag, machtsmisbruik of ander gedrag waardoor iemand zich onveilig voelt.

Grensoverschrijdend gedrag kan plaatsvinden tussen kinderen onderling, tussen een volwassene en een kind of tussen volwassenen. Binnen Nije Gaast werken wij daarom aan een open en veilige cultuur waarin medewerkers elkaar kunnen aanspreken op gedrag en waarin signalen en zorgen serieus worden genomen.

Om het risico op grensoverschrijdend gedrag zoveel mogelijk te beperken:

- werken wij met pedagogisch professionals die voldoen aan de geldende eisen rondom de Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) en inschrijving en koppeling in het Personenregister Kinderopvang;
- werken pedagogisch professionals vanuit de pedagogische uitgangspunten en professionele gedragsafspraken van Nije Gaast;
- zijn medewerkers alert op het gedrag en welbevinden van kinderen en op veranderingen daarin;
- worden kinderen begeleid bij het herkennen en aangeven van hun eigen grenzen en het respecteren van de grenzen van anderen;

- worden signalen van pesten, agressie, uitsluiting, ongewenste aanrakingen of ander grensoverschrijdend gedrag serieus genomen en besproken;
- stimuleren wij een open aanspreekcultuur waarin medewerkers elkaar kunnen bevragen en aanspreken op hun handelen;
- wordt de dagopvang zodanig georganiseerd dat een beroepskracht, beroepskracht in opleiding of stagiair werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij of zij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene. De concrete uitwerking hiervan is opgenomen onder het vierogenprincipe;
- worden signalen, zorgen en vermoedens rondom sociale veiligheid zorgvuldig opgepakt volgens de binnen Nije Gaast geldende afspraken en, wanneer van toepassing, volgens de Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling of de wettelijke meld-, overleg- en aangifteplicht (MOA).

Wanneer grensoverschrijdend gedrag plaatsvindt of wordt vermoed

Wanneer een pedagogisch professional grensoverschrijdend gedrag signaleert, hiervan getuige is of een vermoeden heeft, wordt dit niet genegeerd. De eerste aandacht gaat uit naar de veiligheid en het welzijn van het betrokken kind of de betrokken kinderen. Indien nodig wordt het gedrag direct gestopt en worden betrokkenen van elkaar gescheiden.

De pedagogisch professional bespreekt het signaal volgens de binnen Nije Gaast geldende afspraken met de daarvoor verantwoordelijke functionaris. Afhankelijk van de aard en ernst van de situatie wordt bepaald welke vervolgstappen noodzakelijk zijn.

Wanneer sprake is van signalen of vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling wordt gehandeld volgens de geldende meldcode. Wanneer sprake is van een vermoeden van seksueel misbruik of mishandeling van een opgevangen kind door een voor de kinderopvang werkzame persoon, wordt gehandeld volgens de wettelijke meld-, overleg- en aangifteplicht (MOA).

Incidenten en signalen worden, voor zover passend bij de situatie, geregistreerd en geëvalueerd. Daarbij wordt beoordeeld of aanvullende maatregelen nodig zijn om herhaling te voorkomen en de sociale veiligheid te herstellen.

Vierogenprincipe en achterwachting

Binnen Nije Gaast zijn het vierogenprincipe en de achterwachting belangrijke organisatorische maatregelen om de veiligheid van kinderen te waarborgen. Het vierogenprincipe is van toepassing binnen de dagopvang voor kinderen van 0 tot 4 jaar. De achterwachting wordt toegepast in situaties waarin volgens de geldende beroepskracht-kindratio één pedagogisch professional op het kindercentrum aanwezig mag zijn.

Vierogenprincipe dagopvang 0-4 jaar

Binnen de dagopvang van Nije Gaast organiseren wij de opvang zodanig dat een pedagogisch professional, beroepskracht in opleiding of stagiair de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij of zij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene.

Wanneer op basis van de beroepskracht-kindratio meerdere pedagogisch professionals aanwezig zijn, wordt het vierogenprincipe onder andere geborgd door de aanwezigheid en samenwerking van collega's en door de inrichting en organisatie van de opvang.

Wanneer de beroepskracht-kindratio het toelaat dat één pedagogisch professional op de groep werkzaam is, wordt geborgd dat een andere volwassene de pedagogisch professional kan zien of

horen. Tijdens schooluren kan hiervoor gebruik worden gemaakt van de aanwezigheid van medewerkers van het onderwijs binnen het IKC.

Op momenten waarop het onderwijs niet aanwezig is, wordt het vierogenprincipe op een andere passende wijze georganiseerd. Hierbij kan bijvoorbeeld gebruik worden gemaakt van de aanwezigheid van een andere medewerker binnen het gebouw, zoals een schoonmaakmedewerker of administratief medewerker. Ook de aanwezigheid en inloop van ouders kan bijdragen aan het vierogenprincipe, maar vormt niet zelfstandig de structurele borging daarvan.

Per locatie wordt in het locatiespecifieke Veiligheids- en Gezondheidsplan concreet beschreven hoe gedurende de verschillende momenten van de opvangdag aan het vierogenprincipe wordt voldaan. Daarbij wordt onder andere rekening gehouden met openen en sluiten, pauzemomenten, groepsruimtes, slaapruimtes en andere situaties waarin een pedagogisch professional alleen met kinderen kan zijn.

De personen die op een locatie onderdeel zijn van de uitvoering van het vierogenprincipe zijn op de hoogte van deze afspraak.

Achterwachting

Wanneer volgens de geldende beroepskracht-kindratio één pedagogisch professional op het kindercentrum aanwezig is, is een achterwacht beschikbaar die in geval van een calamiteit binnen 15 minuten op het kindercentrum aanwezig kan zijn.

Voor iedere locatie wordt vastgelegd wie als achterwacht kan worden ingeschakeld, hoe deze persoon tijdens de opvang bereikbaar is en op welke wijze wordt geborgd dat de achterwacht binnen 15 minuten aanwezig kan zijn. De pedagogisch professional weet tijdens de opvang wie als achterwacht beschikbaar is en hoe deze persoon kan worden bereikt.

Wanneer volgens de geldende beroepskracht-kindratio één pedagogisch professional op het kindercentrum aanwezig is, is een achterwacht beschikbaar die in geval van een calamiteit binnen 15 minuten op het kindercentrum aanwezig kan zijn.

Tijdens pauzemomenten waarop een pedagogisch professional alleen op de groep achterblijft, blijft de andere aanwezige collega op de locatie en verlaat deze het kindercentrum niet. Hierdoor is bij een onverwachte of acute situatie direct ondersteuning beschikbaar.

De concrete invulling en contactgegevens van de achterwacht worden per locatie vastgelegd en actueel gehouden.

Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling

Kindermishandeling en huiselijk geweld kunnen ernstige gevolgen hebben voor de veiligheid, gezondheid en ontwikkeling van een kind. Pedagogisch professionals van Nije Gaast zijn alert op signalen die kunnen wijzen op fysieke of psychische mishandeling, seksueel geweld, verwaarlozing of huiselijk geweld.

Binnen Nije Gaast werken wij volgens de geldende Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling. Wanneer een pedagogisch professional signalen of zorgen heeft over de veiligheid of het welzijn van een kind, wordt gehandeld volgens de stappen en het afwegingskader van deze meldcode.

Signalen worden zorgvuldig in kaart gebracht en vastgelegd en besproken met de daarvoor aangewezen functionaris binnen Nije Gaast. Wanneer dit nodig is, wordt advies gevraagd aan Veilig Thuis. Ouders en/of het kind worden bij het proces betrokken wanneer dit verantwoord en passend is. Aan de hand van de meldcode en het bijbehorende afwegingskader wordt bepaald welke vervolgstappen noodzakelijk zijn en of hulp en/of een melding bij Veilig Thuis nodig is.

Nije Gaast draagt er zorg voor dat pedagogisch professionals bekend zijn met de meldcode, weten waar deze te vinden is en weten wat van hen wordt verwacht wanneer zij zorgen hebben over de veiligheid of het welzijn van een kind.

Meld-, overleg- en aangifteplicht (MOA)

Naast de Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling geldt binnen de kinderopvang de wettelijke meld-, overleg- en aangifteplicht (MOA) bij vermoedens van seksueel misbruik of mishandeling van een opgevangen kind door iemand die werkzaam is voor de kinderopvang.

Wanneer een medewerker een mogelijk vermoeden heeft van mishandeling of seksueel misbruik van een opgevangen kind door een andere medewerker, meldt de medewerker dit onverwijld bij de houder (bestuurder). De houder overlegt vervolgens onverwijld met de vertrouwensinspecteur. Wanneer de houder en de vertrouwensinspecteur concluderen dat sprake is van een redelijk vermoeden, doet de houder onverwijld aangifte bij de politie.

Wanneer een medewerker een redelijk vermoeden heeft van mishandeling of seksueel misbruik van een opgevangen kind door de houder (bestuurder), doet de medewerker onverwijld aangifte bij de politie.

De MOA staat los van de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Bij een vermoeden tegen een medewerker wordt daarom niet eerst de vijfstappenroute van de Meldcode doorlopen. Nije Gaast bevordert actief de kennis en het gebruik van de meld-, overleg- en aangifteplicht onder medewerkers.

Bevordering en borging van kennis en deskundigheid

Nije Gaast vindt het belangrijk dat pedagogisch professionals niet alleen bekend zijn met de Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling en de meld-, overleg- en aangifteplicht (MOA), maar deze ook weten toe te passen wanneer een situatie daarom vraagt.

Nieuwe medewerkers worden tijdens hun inwerkperiode geïnformeerd over de Meldcode, de MOA en de binnen Nije Gaast geldende werkwijze. Daarbij wordt aangegeven waar de actuele documenten te vinden zijn en bij wie medewerkers terecht kunnen met vragen of zorgen.

De Meldcode en MOA worden periodiek onder de aandacht gebracht tijdens teamoverleggen, scholing en/of andere deskundigheidsbevorderende activiteiten. Hierbij is aandacht voor het herkennen van signalen, de verschillende handelsroutes, de verantwoordelijkheden van medewerkers en het bespreekbaar maken van zorgen.

Wanneer wet- en regelgeving, de Meldcode of interne afspraken wijzigen, worden medewerkers hierover geïnformeerd. Nije Gaast evalueert periodiek of medewerkers voldoende bekend zijn met de geldende werkwijze en of aanvullende scholing of ondersteuning noodzakelijk is. De uitkomsten van deze evaluaties worden waar nodig gebruikt om de werkwijze, scholing of interne afspraken aan te passen.

Vermissing

Vermissing van een kind kan ernstige gevolgen hebben en vraagt om direct en zorgvuldig handelen. Binnen Nije Gaast nemen wij maatregelen om het risico dat een kind uit het zicht of toezicht raakt zoveel mogelijk te beperken.

Pedagogisch professionals weten welke kinderen op ieder moment aanwezig zijn en houden de aanwezigheidsregistratie actueel. Bij breng- en haalmomenten wordt erop toegezien dat kinderen op een zorgvuldige wijze worden overgedragen. Een kind verlaat de opvang alleen volgens de met ouders gemaakte afspraken.

Tijdens overgangsmomenten, buitenspelen, activiteiten buiten de eigen groepsruimte en uitstapjes zijn pedagogisch professionals extra alert op de aanwezigheid van alle kinderen. Voor en na verplaatsingen en op relevante momenten tijdens een activiteit wordt gecontroleerd of alle kinderen aanwezig zijn. Met kinderen worden, passend bij hun leeftijd en ontwikkeling, duidelijke afspraken gemaakt over waar zij mogen spelen, welke grenzen gelden en wat zij moeten doen wanneer zij de groep of een pedagogisch professional niet meer kunnen vinden.

De inrichting van de locatie en de buitenruimte wordt meegenomen in de locatiespecifieke risico-inventarisatie. Hierbij wordt onder andere gekeken naar toegangen, uitgangen, hekken en andere situaties waardoor kinderen de opvang ongemerkt zouden kunnen verlaten.

Wanneer een kind wordt vermist

Wanneer wordt vastgesteld dat een kind wordt vermist, wordt direct gehandeld. De pedagogisch professional controleert waar het kind voor het laatst is gezien en start onmiddellijk met zoeken op de locatie en in de directe omgeving, waarbij de veiligheid en het toezicht op de overige kinderen gewaarborgd blijven.

Andere aanwezige medewerkers en de verantwoordelijke leidinggevende worden direct geïnformeerd en ingeschakeld. Wanneer het kind niet onmiddellijk wordt gevonden, wordt afhankelijk van de situatie de politie ingeschakeld. Ouders worden zo spoedig mogelijk geïnformeerd.

Na een vermissing wordt de situatie altijd geëvalueerd. Er wordt onderzocht hoe de vermissing heeft kunnen plaatsvinden en welke aanvullende maatregelen nodig zijn om herhaling te voorkomen.

Vervoer en uitstapjes

Bij activiteiten en uitstapjes buiten het kindercentrum kunnen andere risico's ontstaan dan tijdens de reguliere opvang op de locatie. Daarom worden uitstapjes en vervoer zorgvuldig voorbereid en afgestemd op de leeftijd, ontwikkeling en behoeften van de kinderen.

Voorafgaand aan een uitstapje beoordelen pedagogisch professionals welke risico's aan de activiteit en omgeving verbonden zijn en welke maatregelen nodig zijn. Hierbij wordt onder andere rekening gehouden met de groepssamenstelling, het aantal kinderen, de leeftijd en zelfstandigheid van de kinderen, de begeleiding, de bestemming, de wijze van vervoer en de bereikbaarheid in geval van een calamiteit.

De beroepskracht-kindratio blijft tijdens uitstapjes en activiteiten buiten de locatie van toepassing.

Indien de aard van de activiteit, de omgeving of de samenstelling van de groep daarom vraagt, kan bovenop de voor de beroepskracht-kindratio benodigde inzet extra begeleiding worden ingezet. Deze extra begeleiding is aanvullend en vervangt niet de inzet van de pedagogisch professionals die op grond van de beroepskracht-kindratio vereist zijn. Vooraf wordt bepaald welke taken en verantwoordelijkheden de extra begeleider heeft en blijft duidelijk welke pedagogisch professional verantwoordelijk is voor de kinderen.

Voor vertrek worden duidelijke afspraken gemaakt over de begeleiding en taakverdeling. Pedagogisch professionals weten welke kinderen onder hun verantwoordelijkheid vallen en controleren bij vertrek, aankomst, verplaatsingen en terugkomst of alle kinderen aanwezig zijn. Met de kinderen worden vooraf, passend bij hun leeftijd en ontwikkeling, afspraken gemaakt over veilig gedrag, de grenzen van het speel- of activiteitengebied en wat zij moeten doen wanneer zij de groep kwijtraken.

Wanneer vervoer onderdeel is van een activiteit, wordt gebruikgemaakt van een vervoerswijze die past bij de leeftijd van de kinderen en de betreffende situatie. De geldende wettelijke veiligheidsvoorschriften voor het betreffende vervoermiddel worden gevolgd. Ouders worden vooraf geïnformeerd over uitstapjes wanneer dit volgens de binnen Nije Gaast gemaakte afspraken noodzakelijk is. Waar toestemming van ouders nodig is, wordt deze vooraf gevraagd.

Wanneer zich tijdens vervoer of een uitstapje een incident voordoet

Wanneer zich tijdens vervoer of een uitstapje een incident voordoet, zorgt de pedagogisch professional allereerst voor de veiligheid van het betrokken kind en de overige kinderen. Indien nodig wordt eerste hulpverlenend en medische of andere hulp ingeschakeld. Bij een ernstige of levensbedreigende situatie wordt 112 gebeld.

Bij vermissing van een kind wordt direct gehandeld volgens de binnen Nije Gaast geldende handelswijze bij vermissing. Ouders worden afhankelijk van de aard en ernst van het incident zo spoedig mogelijk geïnformeerd.

Het incident wordt geregistreerd en geëvalueerd en er wordt beoordeeld of aanpassing van de werkwijze of aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn.

Gezondheid

Binnen Nije Gaast vinden wij het belangrijk dat kinderen worden opgevangen in een gezonde en hygiënische omgeving. Kinderen, en in het bijzonder jonge kinderen, kunnen kwetsbaar zijn voor gezondheidsrisico's zoals infectieziekten, onvoldoende hygiëne, onveilige voedselbereiding en een ongezond binnen- of buitenklimaat.

Wij nemen maatregelen om gezondheidsrisico's zoveel mogelijk te voorkomen en de verspreiding van ziekteverwekkers te beperken. Daarbij hebben wij aandacht voor persoonlijke hygiëne, handhygiëne, schoonmaak, verschoenen en toiletgebruik, voedsel- en drinkhygiëne, een gezond binnenmilieu en een veilige en gezonde buitenomgeving.

Pedagogisch professionals hebben hierin een belangrijke verantwoordelijkheid. Zij werken volgens de binnen Nije Gaast geldende hygiëne- en gezondheidsafspraken, signaleren gezondheidsrisico's en nemen maatregelen wanneer een situatie daarom vraagt.

Kinderen worden, passend bij hun leeftijd en ontwikkeling, betrokken bij gezonde en hygiënische gewoonten, zoals handen wassen, hoesten en niezen op een hygiënische manier en zorgvuldig omgaan met eten en drinken.

Locatiespecifieke gezondheidsrisico's en de daarbij behorende maatregelen worden geïnventariseerd en vastgelegd in het locatiespecifieke Veiligheids- en Gezondheidsplan.

Infectieziekten en besmetting

Binnen de kinderopvang komen kinderen en volwassenen intensief met elkaar in contact. Hierdoor kunnen ziekteverwekkers zich gemakkelijk verspreiden. Vooral jonge kinderen zijn kwetsbaar, omdat hun afweersysteem nog in ontwikkeling is en zij tijdens het spelen veelvuldig contact hebben met andere kinderen, materialen en oppervlakken.

Binnen Nije Gaast nemen wij maatregelen om de overdracht en verspreiding van infectieziekten zoveel mogelijk te beperken. Daarbij werken wij hygiënisch en zijn pedagogisch professionals alert op signalen van ziekte en besmetting.

Om het risico op verspreiding van infectieziekten te beperken:

- besteden wij structureel aandacht aan hand- en persoonlijke hygiëne;
- worden ruimtes, sanitair, speelgoed en materialen volgens de binnen Nije Gaast geldende schoonmaakafspraken gereinigd;
- wordt bij het verschoenen en toiletgebruik hygiënisch gewerkt;
- wordt zorgvuldig omgegaan met voedsel, flesvoeding en moedermelk;
- worden lichaamsvloeistoffen zoals bloed, braaksel, urine en ontlasting op een veilige en hygiënische manier verwijderd;
- worden kinderen, passend bij hun leeftijd en ontwikkeling, begeleid bij hygiënisch gedrag, zoals handen wassen en op een hygiënische manier hoesten en niezen;
- zijn pedagogisch professionals alert op signalen van infectieziekten en nemen zij passende maatregelen wanneer een kind tijdens de opvang ziek wordt.

De concrete werkwijzen rondom handhygiëne, verschonen, schoonmaak en voedselhygiëne worden in de volgende onderdelen verder uitgewerkt.

Wanneer een kind ziek wordt of sprake is van een infectieziekte

Wanneer een kind tijdens de opvang ziekteverschijnselen krijgt, beoordeelt de pedagogisch professional hoe het met het kind gaat en welke zorg het kind op dat moment nodig heeft. Het welbevinden van het kind staat hierbij centraal.

Ouders worden geïnformeerd wanneer een kind ziek wordt of wanneer er bijzonderheden zijn die met hen moeten worden afgestemd. Wanneer de gezondheidstoestand van het kind daarom vraagt, wordt met ouders afgesproken dat het kind wordt opgehaald. Indien nodig wordt medisch advies of medische hulp ingeschakeld. Bij een acute of levensbedreigende situatie wordt direct 112 gebeld.

Bij een (vermoeden van een) infectieziekte wordt gehandeld volgens de geldende landelijke richtlijnen voor de kinderopvang. Wanneer sprake is van een infectieziekte waarvoor melding, overleg of aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn, worden deze stappen gevolgd. Indien nodig worden ouders van andere kinderen geïnformeerd, waarbij zorgvuldig wordt omgegaan met persoonsgegevens en de privacy van het betreffende kind.

Wanneer meerdere ziektegevallen voorkomen of sprake is van een verhoogd besmettingsrisico, wordt beoordeeld of aanvullende hygiënemaatregelen nodig zijn en of overleg met de GGD noodzakelijk is.

Handhygiëne en persoonlijke hygiëne

Goede hand- en persoonlijke hygiëne is belangrijk om de overdracht van ziekteverwekkers zoveel mogelijk te beperken. Pedagogisch professionals geven hierin het goede voorbeeld en begeleiden kinderen, passend bij hun leeftijd en ontwikkeling, bij het aanleren van hygiënische gewoonten.

Handhygiëne pedagogisch professionals

Pedagogisch professionals wassen hun handen zorgvuldig met water en vloeibare zeep en drogen deze hygiënisch af. Handen worden in ieder geval gewassen:

- bij aanvang van werkzaamheden wanneer dit vanuit hygiënisch oogpunt nodig is;
- voor het bereiden, aanraken of geven van eten en drinken;
- voor en na het bereiden of geven van flesvoeding;
- voor en na het verzorgen van wondjes;
- na ieder verschoonmoment;
- na toiletgebruik;
- na het helpen van een kind bij toiletgebruik;
- na contact met urine, ontlasting, bloed, braaksel of andere lichaamsvloeistoffen;
- na het uittrekken van wegwerphandschoenen;
- na het afvegen of snuiten van een neus wanneer de handen daarbij verontreinigd zijn;
- na hoesten of niezen in de handen;
- na schoonmaakwerkzaamheden waarbij de handen verontreinigd kunnen zijn;
- na contact met afval wanneer daarbij sprake kan zijn van verontreiniging;
- en op andere momenten wanneer de handen zichtbaar of mogelijk verontreinigd zijn.

Het dragen van wegwerphandschoenen vervangt het wassen van de handen niet. Handschoenen worden eenmalig gebruikt en na de betreffende handeling weggegooid. Na het uittrekken van handschoenen worden de handen gewassen.

Handhygiëne kinderen

Kinderen worden, passend bij hun leeftijd en ontwikkeling, begeleid bij het goed wassen en afdrogen van hun handen. Kinderen wassen hun handen in ieder geval:

- voor het eten;
- na toiletgebruik;
- na contact met lichaamsvloeistoffen of wanneer de handen zichtbaar vuil zijn;
- na activiteiten waarbij de handen sterk vervuild zijn, bijvoorbeeld spelen met zand, modder of aarde;
- en op andere momenten wanneer dit vanuit hygiënisch oogpunt nodig is.

Bij jonge kinderen ondersteunt de pedagogisch professional het handen wassen en wordt stap voor stap aangeleerd hoe zij dit steeds zelfstandiger kunnen doen.

Persoonlijke hygiëne

Pedagogisch professionals en kinderen worden gestimuleerd om bij hoesten en niezen zoveel mogelijk de binnenkant van de elleboog te gebruiken en papieren zakdoekjes na gebruik direct weg te gooien. Na contact met neus- of mondvocht worden de handen gewassen wanneer deze daarmee in aanraking zijn gekomen.

Wondjes aan de handen van pedagogisch professionals worden schoon en goed afgedekt. Bij handelingen waarbij contact met bloed, braaksel, urine, ontlasting of andere lichaamsvloeistoffen mogelijk is, worden passende hygiënemaatregelen genomen en worden waar nodig wegwerphandschoenen gebruikt.

Materialen en oppervlakken die met lichaamsvloeistoffen zijn verontreinigd, worden direct op een veilige en hygiënische manier gereinigd.

Verschoenen en toilethygiëne

Bij het verschoenen van kinderen en het gebruik van toiletten bestaat een verhoogd risico op overdracht van ziekteverwekkers. Binnen Nije Gaast werken wij daarom hygiënisch en zorgen wij ervoor dat schone en vuile handelingen zoveel mogelijk van elkaar worden gescheiden.

Verschoenen

Kinderen worden verschoond op een daarvoor bestemde verschoonplek. De benodigde materialen worden vooraf klaargelegd, zodat de pedagogisch professional tijdens het verschoenen bij het kind kan blijven.

Bij ieder verschoonmoment wordt hygiënisch gewerkt. De pedagogisch professional voorkomt zoveel mogelijk direct contact met urine en ontlasting en gebruikt waar nodig wegwerphandschoenen. Handschoenen worden na gebruik direct weggegooid en vervangen bij ieder volgend kind. Het gebruik van handschoenen vervangt het wassen van de handen niet.

Na ieder verschoonmoment worden verontreinigingen direct verwijderd en wordt het verschoonoppervlak volgens de geldende hygiëneafspraken gereinigd. Luiers en ander verontreinigd afval worden direct in een daarvoor bestemde afvalvoorziening weggegooid.

Na het verschoonen van ieder kind wast de pedagogisch professional de handen volgens de afspraken rondom handhygiëne.

De verschoonplek wordt niet gebruikt voor het bereiden of neerzetten van eten en drinken. Materialen voor persoonlijke verzorging van kinderen worden hygiënisch en zoveel mogelijk kindgebonden gebruikt.

Toilethygiëne

Toiletten en sanitaire voorzieningen worden schoon en hygiënisch gehouden. Pedagogisch professionals begeleiden kinderen, passend bij hun leeftijd en ontwikkeling, bij toiletgebruik en het zelfstandig uitvoeren van goede hygiëne.

Na toiletgebruik wassen kinderen hun handen met water en vloeibare zeep en drogen deze hygiënisch af. Jonge kinderen worden hierbij waar nodig geholpen.

Wanneer een pedagogisch professional een kind helpt bij toiletgebruik of in aanraking komt met urine, ontlasting of andere lichaamsvloeistoffen, worden daarna de handen gewassen.

Potjes worden na ieder gebruik geleegd en hygiënisch gereinigd. Zij worden uitsluitend gebruikt en gereinigd op een daarvoor geschikte plaats.

Wanneer sanitair of een verschoonruimte zichtbaar is verontreinigd, wordt dit direct gereinigd en wordt niet gewacht tot het reguliere schoonmaakmoment.

Wanneer sprake is van verontreiniging of verhoogd besmettingsrisico

Bij verontreiniging met urine, ontlasting, bloed, braaksel of andere lichaamsvloeistoffen wordt de verontreiniging direct en hygiënisch verwijderd. De pedagogisch professional neemt maatregelen om contact en verdere verspreiding te voorkomen en past handhygiëne toe.

Wanneer sprake is van diarree, braken of een andere situatie waarbij een verhoogd besmettingsrisico bestaat, wordt beoordeeld of aanvullende hygiënemaatregelen noodzakelijk zijn. Indien nodig worden de maatregelen afgestemd op de geldende richtlijnen rondom infectieziekten.

Schoonmaak en hygiëne van ruimtes en materialen

Een schone en hygiënische opvangomgeving draagt bij aan het beperken van de verspreiding van ziekteverwekkers. Binnen Nije Gaast worden ruimtes, sanitaire voorzieningen, meubilair, speelgoed en andere materialen daarom structureel en volgens vaste afspraken gereinigd.

Voor iedere locatie zijn schoonmaakafspraken van toepassing waarin is vastgelegd welke ruimtes, oppervlakken en materialen worden schoongemaakt en met welke frequentie dit gebeurt. Hierbij wordt rekening gehouden met het gebruik van de ruimte en de mate waarin materialen en oppervlakken worden aangeraakt of verontreinigd.

Extra aandacht wordt besteed aan onderdelen die veelvuldig worden aangeraakt of waarbij een verhoogd risico op verontreiniging bestaat, zoals sanitaire voorzieningen, verschoonplekken, tafels, deurklinken en veelgebruikt speelgoed en materialen.

Speelgoed en materialen worden passend bij het gebruik en de leeftijd van de kinderen gereinigd. Materialen die door jonge kinderen in de mond worden genomen, worden extra zorgvuldig en frequent gereinigd. Speelgoed en materialen die niet meer goed kunnen worden schoongemaakt of beschadigd zijn en daardoor een hygiënerisico vormen, worden verwijderd of vervangen.

Zichtbare verontreiniging wordt direct verwijderd. Bij verontreiniging met bloed, braaksel, urine, ontlasting of andere lichaamsvloeistoffen wordt direct gehandeld volgens de geldende hygiëneafspraken en worden passende maatregelen genomen om verdere verspreiding te voorkomen.

Schoonmaakmiddelen worden veilig gebruikt en buiten het bereik van kinderen bewaard. Bij het gebruik van schoonmaakmiddelen worden de gebruiksvorschriften van het betreffende product gevolgd.

Pedagogisch professionals hebben gedurende de opvangdag een signalerende verantwoordelijkheid. Wanneer zij constateren dat een ruimte, oppervlak, sanitair of materiaal onvoldoende schoon is, wordt dit direct gereinigd of wordt ervoor gezorgd dat dit gebeurt.

Borging van de schoonmaak

De structurele schoonmaak wordt uitgevoerd aan de hand van de binnen de locatie geldende schoonmaakafspraken en/of schoonmaakschema's. Hiermee is voor medewerkers duidelijk welke schoonmaaktaken worden uitgevoerd en met welke frequentie.

De uitvoering en werking van de schoonmaakafspraken worden periodiek geëvalueerd. Bij signalen van onvoldoende hygiëne, wijzigingen in het gebruik van ruimtes, een verhoogd besmettingsrisico of andere relevante veranderingen worden de schoonmaakafspraken waar nodig aangepast.

Hygiëne van textiel

Textiel dat binnen de opvang wordt gebruikt, wordt schoon en hygiënisch gebruikt en met een passende frequentie gewassen of vervangen. Textiel dat direct in contact komt met een kind of vervuild raakt, wordt tijdig vervangen en niet zonder reiniging voor verschillende kinderen gebruikt.

Beddengoed wordt waar mogelijk persoonsgebonden gebruikt en schoon bewaard. Vervuild textiel wordt direct vervangen.

De concrete afspraken over het gebruik, vervangen, wassen en bewaren van handdoeken, washandjes, slabbetjes, beddengoed, vaat- en theedoeken en ander textiel zijn opgenomen in de geldende hygiëne- en schoonmaakafspraken

Voedselveiligheid, flesvoeding en moedermelk

Binnen Nije Gaast wordt zorgvuldig omgegaan met eten en drinken om besmetting, bederf en andere gezondheidsrisico's zoveel mogelijk te voorkomen. Voeding wordt hygiënisch bereid, bewaard en aangeboden. Pedagogisch professionals passen hierbij de geldende afspraken rondom handhygiëne en voedselveiligheid toe.

Voedingsmiddelen worden bewaard volgens de daarvoor geldende bewaarvoorschriften. Producten die gekoeld moeten worden, worden zo snel mogelijk gekoeld bewaard. Pedagogisch professionals controleren producten voor gebruik op houdbaarheid, verpakking en eventuele bijzonderheden. Voeding waarvan de veiligheid of houdbaarheid niet kan worden vastgesteld, wordt niet aan kinderen aangeboden.

Bij het bereiden en aanbieden van eten wordt rekening gehouden met bekende allergieën, intoleranties en eventuele andere voedingsafspraken van kinderen. Deze informatie is voor de betrokken pedagogisch professionals beschikbaar.

Flesvoeding

Flesvoeding wordt hygiënisch bereid en aangeboden. Voor en na het bereiden en geven van flesvoeding worden de handen gewassen. Flessen en spenen zijn herkenbaar voor het betreffende kind en worden hygiënisch bewaard, gebruikt en gereinigd.

Flesvoeding wordt zo kort mogelijk voor het voedingsmoment bereid. Bereide voeding en restanten uit een fles waaruit een kind heeft gedronken, worden niet voor een volgend voedingsmoment bewaard.

De temperatuur van de voeding wordt voor het geven gecontroleerd. Bij het opwarmen wordt ervoor gezorgd dat de voeding gelijkmatig wordt verwarmd en geen risico op verbranding vormt.

Moedermelk

Meegebrachte moedermelk wordt zorgvuldig en hygiënisch behandeld. Ouders leveren moedermelk gekoeld of bevroren aan volgens de binnen Nije Gaast geldende afspraken. De voeding is voorzien van ten minste de naam van het kind en informatie waarmee de bewaartermijn kan worden vastgesteld.

Na ontvangst wordt moedermelk direct op de daarvoor bestemde wijze gekoeld of bevroren bewaard. Bij het bewaren en ontdooien wordt gewerkt volgens de geldende richtlijnen voor veilige omgang met moedermelk.

Moedermelk wordt voor het voedingsmoment verwarmd in een flessenwarmer. De voeding wordt niet in de magnetron verwarmd. Voor het geven controleert de pedagogisch professional of de temperatuur van de voeding geschikt is voor het kind.

Moedermelk wordt uitsluitend aan het betreffende kind gegeven. Restanten van moedermelk waaruit een kind heeft gedronken, worden niet opnieuw voor een later voedingsmoment aangeboden.

Flessen, spenen en andere materialen die voor voeding worden gebruikt, worden na gebruik hygiënisch gereinigd en zodanig bewaard dat herbesmetting zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Wanneer de voedselveiligheid niet kan worden gegarandeerd

Wanneer twijfel bestaat over de houdbaarheid, bewaartemperatuur, herkomst of hygiënische behandeling van voeding, flesvoeding of moedermelk, wordt deze niet aan het kind gegeven.

Wanneer een kind mogelijk onveilige voeding heeft gekregen of ziekteverschijnselen vertoont die mogelijk samenhangen met voeding, wordt de toestand van het kind beoordeeld en worden ouders geïnformeerd. Indien nodig wordt medisch advies of medische hulp ingeschakeld.

Een relevant incident wordt geregistreerd en geëvalueerd en er wordt beoordeeld of aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn.

Allergieën

Ouders worden gevraagd bij aanvang van de opvang en bij veranderingen relevante allergieën en overgevoeligheden van hun kind door te geven. Deze informatie wordt vastgelegd en is beschikbaar voor de pedagogisch professionals die verantwoordelijk zijn voor de opvang van het kind.

Bij een bekende allergie worden met ouders duidelijke afspraken gemaakt over het voorkomen van blootstelling aan de betreffende allergenen en over de handelwijze wanneer toch een allergische reactie optreedt. Als voor een kind noodmedicatie noodzakelijk is, worden hierover vooraf schriftelijke afspraken gemaakt volgens de binnen Nije Gaast geldende afspraken rondom medicijnverstrekking en medisch handelen.

Bij het bereiden, uitdelen en aanbieden van eten en drinken zijn pedagogisch professionals extra alert op bekende voedselallergieën. Waar nodig worden aanvullende maatregelen getroffen om contact met het betreffende allergeen zoveel mogelijk te voorkomen.

Ook bij buitenactiviteiten zijn pedagogisch professionals alert op bekende allergieën of overgevoeligheden, bijvoorbeeld voor insectensteken, dieren of pollen.

Wanneer een allergische reactie optreedt

Wanneer een kind verschijnselen van een allergische reactie vertoont, handelt de pedagogisch professional volgens de voor het betreffende kind vastgelegde afspraken en de geldende EHBO-richtlijnen. Eventueel voorgeschreven noodmedicatie wordt uitsluitend toegediend overeenkomstig de hierover gemaakte afspraken.

Bij tekenen van een ernstige allergische reactie of anafylaxie wordt direct 112 gebeld. Ouders worden zo spoedig mogelijk geïnformeerd. Een ernstig incident wordt geregistreerd en geëvalueerd.

Medicijnverstrekking en medisch handelen

Binnen Nije Gaast worden medicijnen alleen toegediend wanneer dit noodzakelijk is voor het kind en hierover vooraf duidelijke afspraken met ouders zijn gemaakt. De afspraken over het toedienen, bewaren en registreren van medicatie worden schriftelijk vastgelegd.

Medicatie wordt niet toegediend met als doel ziekteverschijnselen te onderdrukken zodat een kind in de kinderopvang kan blijven. Paracetamol en andere zelfzorgmedicatie worden niet uitsluitend op verzoek van ouders toegediend.

Medicijnen worden uitsluitend toegediend volgens de gemaakte afspraken en de bij het medicijn behorende voorschriften. Medicatie wordt veilig en buiten het bereik van kinderen bewaard en, wanneer dit noodzakelijk is, onder de voorgeschreven omstandigheden gekoeld bewaard.

Voor medische handelingen wordt vooraf beoordeeld of en onder welke voorwaarden deze binnen de kinderopvang kunnen en mogen worden uitgevoerd. Hierbij wordt gewerkt volgens het binnen Nije Gaast geldende beleid voor medicijnverstrekking en medisch handelen.

Bij twijfel over de gezondheidstoestand van een kind of over het verantwoord uitvoeren van een handeling wordt passende ondersteuning of medisch advies ingeschakeld. In een acute of levensbedreigende situatie wordt direct gehandeld, eerste hulpverlenend en waar nodig 112 gebeld.

Gezond binnenmilieu

Een gezond binnenmilieu is belangrijk voor de gezondheid en het welbevinden van kinderen en medewerkers. Binnen Nije Gaast hebben wij daarom aandacht voor temperatuur, ventilatie, luchtkwaliteit en vocht in de ruimtes waarin kinderen verblijven.

Temperatuur

In iedere ruimte waar kinderen verblijven kan de temperatuur worden gecontroleerd. Tijdens koude perioden streven wij in groepsruimtes naar een temperatuur van minimaal 18 °C. De temperatuur in slaapruimtes wordt bij voorkeur tussen 15 en 18 °C gehouden. In ruimtes waar kinderen en medewerkers verblijven wordt voorkomen dat de temperatuur lager wordt dan 15 °C.

Wanneer de binnentemperatuur boven 25 °C komt, worden aanvullende maatregelen genomen om oververhitting van kinderen zoveel mogelijk te voorkomen. Hierbij wordt extra aandacht besteed aan baby's en jonge kinderen, omdat zij kwetsbaarder zijn voor warmte.

Bij hoge temperaturen worden activiteiten waar nodig aangepast, krijgen kinderen voldoende gelegenheid om te drinken en wordt gebruikgemaakt van beschikbare mogelijkheden om de temperatuur en blootstelling aan warmte te beperken. De concrete maatregelen en handelwijze bij aanhoudende warmte zijn vastgelegd in de protocol hitte van Nije Gaast.

Ventilatie en luchtkwaliteit

Ruimtes waarin kinderen verblijven worden voortdurend voldoende geventileerd. Hierbij wordt gebruikgemaakt van de aanwezige natuurlijke en/of mechanische ventilatievoorzieningen. Ventilatievoorzieningen worden niet onnodig afgesloten of geblokkeerd.

Naast ventileren worden ruimtes waar nodig extra gelucht. Wanneer de lucht niet fris ruikt of sprake is van veel vocht, wordt extra gelucht. Luchten is aanvullend op en geen vervanging voor structurele ventilatie.

Waar CO₂-meters aanwezig zijn, worden deze gebruikt als hulpmiddel om de luchtkwaliteit en ventilatie te bewaken. Een CO₂-waarde onder 950 ppm is de gewenste situatie. Bij een waarde tussen 950 en 1200 ppm wordt de ventilatie waar mogelijk verhoogd en/of aanvullend gelucht. Bij een waarde van 1200 ppm of hoger worden direct maatregelen genomen.

Vocht en schimmel

Pedagogisch professionals zijn alert op signalen van een ongezond binnenmilieu, zoals vocht, condensvorming, schimmel, benauwdheid of een niet-fris ruikende ruimte. Vochtproblemen en lekkages worden gemeld en zo spoedig mogelijk verholpen. Wanneer schimmel wordt geconstateerd, wordt de oorzaak onderzocht en worden passende maatregelen genomen.

Handelen bij een onvoldoende binnenklimaat

Wanneer een pedagogisch professional constateert dat de temperatuur, ventilatie of luchtkwaliteit onvoldoende is, worden direct passende maatregelen genomen.

Wanneer het probleem niet direct kan worden opgelost, wordt dit gemeld bij de daarvoor verantwoordelijke persoon en wordt beoordeeld of de ruimte verantwoord gebruikt kan blijven worden. Indien nodig wordt tijdelijk gebruikgemaakt van een andere geschikte ruimte. Structurele of terugkerende problemen worden meegenomen in het locatiespecifieke Veiligheids- en Gezondheidsplan en kunnen aanleiding zijn voor aanvullende technische of organisatorische maatregelen.

De aanwezige voorzieningen voor klimaatbeheersing, zoals airconditioning, ventilatiesystemen en zonwering, en de wijze waarop deze worden gebruikt en onderhouden, worden per kindercentrum locatiespecifiek beschreven.

Gezond buitenmilieu

Buitenspelen en buitenactiviteiten dragen bij aan de gezondheid, ontwikkeling en het welbevinden van kinderen. Tegelijkertijd kunnen in de buitenomgeving gezondheidsrisico's voorkomen. Binnen Nije Gaast zijn wij daarom alert op weersomstandigheden, zon en hitte, planten en dieren, insecten en de hygiëne van de buitenomgeving.

Pedagogisch professionals beoordelen voorafgaand aan en tijdens het buitenspelen of de omstandigheden geschikt zijn voor de kinderen en passen activiteiten waar nodig aan.

Zon en hitte

Bij zonnig en warm weer worden kinderen beschermd tegen overmatige blootstelling aan zon en hitte. Kinderen worden volgens de binnen Nije Gaast geldende afspraken beschermd tegen UV-straling en krijgen voldoende gelegenheid om te drinken. Waar mogelijk wordt gebruikgemaakt van schaduw en worden activiteiten aangepast wanneer de weersomstandigheden daarom vragen. Baby's en jonge kinderen krijgen hierbij extra aandacht, omdat zij kwetsbaarder zijn voor warmte en oververhitting.

De maatregelen rondom zonnebrand zijn tevens beschreven bij het grote risico Verbranding. De concrete handelwijze bij aanhoudende warmte wordt vastgelegd in de protocol hitte.

Buitenruimte en verontreiniging

De buitenruimte wordt regelmatig gecontroleerd op zichtbare vervuiling en materialen of stoffen die een gezondheidsrisico kunnen vormen. Verontreinigingen, zoals afval, scherpe of gevaarlijke voorwerpen en uitwerpselen van dieren, worden verwijderd voordat kinderen ermee in aanraking kunnen komen.

Zandbakken en andere speelvoorzieningen met zand worden zodanig beheerd dat verontreiniging zoveel mogelijk wordt voorkomen. Wanneer het zand zichtbaar is verontreinigd, wordt dit niet gebruikt totdat passende maatregelen zijn genomen.

Planten, dieren en insecten

Pedagogisch professionals zijn alert op planten, bessen, paddenstoelen en andere natuurlijke materialen die bij aanraking of inname een gezondheidsrisico kunnen vormen. Kinderen leren, passend bij hun leeftijd en ontwikkeling, dat zij onbekende planten, bessen en paddenstoelen niet zonder toestemming eten.

Bij buitenactiviteiten zijn pedagogisch professionals alert op risico's door teken, insecten en andere dieren. Bij activiteiten in een omgeving waar teken kunnen voorkomen, wordt rekening gehouden met het risico op tekenbeten en worden passende voorzorgsmaatregelen genomen.

Contact met dieren vindt op een verantwoorde en hygiënische manier plaats. Na contact met dieren worden waar nodig de handen gewassen. Dieren die een risico kunnen vormen voor kinderen worden niet zonder passende begeleiding in de nabijheid van kinderen toegelaten.

Wanneer sprake is van een beet, steek of ander contact met een dier waardoor gezondheidsklachten ontstaan, wordt passende eerste hulp verleend en wordt zo nodig medisch advies of medische hulp ingeschakeld.

Locatiespecifieke risico's door planten, dieren en insecten worden opgenomen in het locatiespecifieke Veiligheids- en Gezondheidsplan

Extreme weersomstandigheden en luchtkwaliteit

Bij extreme hitte, kou, onweer, storm of andere bijzondere weersomstandigheden wordt beoordeeld of buitenactiviteiten verantwoord kunnen plaatsvinden. Activiteiten worden aangepast, verplaatst of beëindigd wanneer de gezondheid of veiligheid van kinderen onvoldoende kan worden gewaarborgd.

Wanneer sprake is van een waarschuwing of advies over onvoldoende buitenluchtkwaliteit, bijvoorbeeld bij smog, worden de geldende landelijke adviezen gevolgd en worden buitenactiviteiten waar nodig aangepast.

Wanneer zich een gezondheidsrisico voordoet

Wanneer een kind tijdens het buitenspelen gezondheidsklachten krijgt, bijvoorbeeld door hitte, een beet of steek, contact met een schadelijke plant of een andere omgevingsfactor, beoordeelt de pedagogisch professional de toestand van het kind en wordt passende eerste hulp verleend.

Indien nodig wordt medisch advies of medische hulp ingeschakeld. Bij een acute of levensbedreigende situatie wordt 112 gebeld. Ouders worden afhankelijk van de situatie geïnformeerd.

Relevante incidenten worden geregistreerd en geëvalueerd. Wanneer een structureel risico in de buitenomgeving wordt vastgesteld, wordt dit opgenomen in het locatiespecifieke Veiligheids- en Gezondheidsplan en worden passende maatregelen getroffen.

Omgaan met kleine risico's

Binnen Nije Gaast vinden wij het belangrijk dat kinderen de ruimte krijgen om te ontdekken, te spelen en zich te ontwikkelen. Daarbij kunnen zij te maken krijgen met kleine risico's waarvan de gevolgen beperkt zijn en die passen bij hun leeftijd en ontwikkeling.

Wij nemen daarom niet ieder klein risico weg. Pedagogisch professionals maken steeds een afweging tussen het beschermen van kinderen en het bieden van ruimte om zelfstandig ervaringen op te doen en vaardigheden te ontwikkelen.

Kinderen worden, passend bij hun leeftijd en ontwikkeling, begeleid bij het herkennen en omgaan met kleine risico's. Pedagogisch professionals doen dit onder andere door duidelijke afspraken en grenzen te stellen, uitleg te geven over mogelijke gevolgen, veilig gedrag voor te doen en kinderen onder passende begeleiding zelf te laten oefenen en ervaren.

Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan leren omgaan met klimmen en bewegen, het gebruik van materialen, kleine conflicten tijdens het samenspelen, zelfstandig uitvoeren van dagelijkse handelingen en het herkennen en respecteren van grenzen.

Wanneer een risico gezien de mogelijke gevolgen, de leeftijd of ontwikkeling van het kind of de omstandigheden niet meer als een verantwoord klein risico kan worden beschouwd, worden passende maatregelen genomen om het risico te voorkomen of te beperken.

Beleidscyclus

Continue beleidscyclus

Het Veiligheids- en Gezondheidsbeleid van Nije Gaast is onderdeel van een continu proces van signaleren, beoordelen, uitvoeren, evalueren en actualiseren. Pedagogisch professionals worden hierbij actief betrokken, omdat zij vanuit de dagelijkse praktijk zicht hebben op risico's, de werking van maatregelen en mogelijke verbeterpunten.

Veiligheids- en gezondheidsrisico's worden niet alleen op vaste evaluatiemomenten besproken. Ook signalen uit de dagelijkse praktijk, incidenten en bijna-incidenten, veranderingen in de inrichting of het gebruik van ruimtes, wijzigingen in de groepssamenstelling of activiteiten en wijzigingen in wet- en regelgeving kunnen aanleiding zijn om risico's en maatregelen opnieuw te beoordelen.

Wanneer een nieuw of gewijzigd risico wordt vastgesteld, wordt beoordeeld welke maatregelen noodzakelijk zijn. Locatiespecifieke maatregelen en actiepunten worden opgenomen in het locatiespecifieke Veiligheids- en Gezondheidsplan en, wanneer actie noodzakelijk is, in het bijbehorende plan van aanpak.

De afgesproken maatregelen worden uitgevoerd en vervolgens in de praktijk geëvalueerd. Daarbij wordt beoordeeld of de maatregel is uitgevoerd, of deze het betreffende risico voldoende beperkt en of medewerkers volgens de gemaakte afspraken kunnen werken. Wanneer een maatregel onvoldoende effectief blijkt of omstandigheden veranderen, worden de maatregelen en waar nodig het Veiligheids- en Gezondheidsbeleid aangepast.

Signalering, plan van aanpak en opvolging

De assistent-leidinggevende en pedagogisch professionals hebben op de locatie een belangrijke rol bij het signaleren van veiligheids- en gezondheidsrisico's. Zij zijn vanuit de dagelijkse praktijk alert op situaties die mogelijk een risico vormen voor de veiligheid of gezondheid van kinderen en bespreken signalen en verbeterpunten met elkaar.

Wanneer een risico of verbeterpunt wordt gesignaleerd, wordt beoordeeld welke maatregelen noodzakelijk zijn en of het locatiespecifieke Veiligheids- en Gezondheidsplan moet worden aangepast. Wanneer een concrete actie noodzakelijk is, wordt deze opgenomen in het plan van aanpak. Hierin wordt vastgelegd welke maatregel of actie nodig is, wie verantwoordelijk is voor de uitvoering, binnen welke termijn deze wordt uitgevoerd en hoe de opvolging en evaluatie plaatsvinden.

Ongevallen worden geregistreerd volgens de binnen Nije Gaast geldende werkwijze. Naar aanleiding van de registratie wordt beoordeeld welke maatregelen noodzakelijk zijn en wordt een plan van aanpak opgesteld. Noodzakelijke acties worden direct opgepakt. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar het betreffende incident, maar ook naar de mogelijke oorzaak en naar maatregelen die nodig zijn om herhaling zoveel mogelijk te voorkomen.

De assistent-leidinggevende en pedagogisch professionals volgen de uitvoering van locatiespecifieke acties. De directeur kinderopvang en de locatiedirecteur zijn hierbij ondersteunend en worden betrokken wanneer de aard of omvang van het risico, de benodigde maatregel of de verantwoordelijkheid daarom vraagt.

Wanneer een noodzakelijke structurele maatregel niet direct kan worden uitgevoerd, wordt beoordeeld welke tijdelijke maatregelen nodig zijn om de veiligheid en gezondheid van de kinderen in de tussenliggende periode voldoende te waarborgen. Na uitvoering wordt beoordeeld of de genomen maatregel het risico voldoende heeft verminderd. Wanneer dit niet het geval is, worden aanvullende maatregelen getroffen.

Periodieke bespreking en monitoring

Het Veiligheids- en Gezondheidsbeleid is een vast onderdeel van de overlegstructuur binnen Nije Gaast. Hiermee wordt geborgd dat veiligheid en gezondheid gedurende het jaar structureel onder de aandacht blijven en dat pedagogisch professionals actief betrokken zijn bij het signaleren, bespreken en evalueren van risico's en maatregelen.

Tijdens het zeswekelijkse teamoverleg van de assistent-leidinggevende en de pedagogisch professionals is veiligheid en gezondheid een vast agendapunt. Hierbij worden relevante signalen uit de dagelijkse praktijk, incidenten en bijna-incidenten, bestaande maatregelen, lopende actiepunten en eventuele nieuwe of gewijzigde risico's besproken. Waar nodig worden afspraken gemaakt over aanvullende maatregelen of wordt het locatiespecifieke Veiligheids- en Gezondheidsplan en/of het plan van aanpak aangepast.

Daarnaast is het Veiligheids- en Gezondheidsbeleid een vast agendapunt tijdens het maandelijks leidinggevendenoeverleg. Tijdens dit overleg worden relevante ontwikkelingen, signalen vanuit de locaties en lopende actiepunten besproken. Er wordt beoordeeld of maatregelen voldoende werken en of ontwikkelingen aanleiding geven tot aanpassing van het organisatiebrede Veiligheids- en Gezondheidsbeleid, een locatiespecifiek Veiligheids- en Gezondheidsplan, een werkinstructie of andere interne afspraken.

Wanneer aanpassingen noodzakelijk zijn, wordt bepaald wie verantwoordelijk is voor de uitvoering en hoe de wijziging wordt geïmplementeerd en gecommuniceerd naar de betrokken medewerkers.

Jaarlijkse evaluatie en actualisatie

Het Veiligheids- en Gezondheidsbeleid wordt minimaal eenmaal per jaar samen met de pedagogisch professionals geëvalueerd tijdens een teamvergadering. Tijdens deze evaluatie wordt besproken hoe het beleid in de praktijk werkt, of de beschreven risico's en maatregelen nog actueel zijn, of medewerkers volgens de gemaakte afspraken kunnen werken en of aanpassingen of aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn.

Bij de evaluatie worden onder andere signalen uit de dagelijkse praktijk, incidenten en bijna-incidenten, ervaringen van pedagogisch professionals, uitgevoerde maatregelen en relevante veranderingen binnen de opvang betrokken.

De jaarlijkse evaluatie kan leiden tot aanpassing van het organisatiebrede Veiligheids- en Gezondheidsbeleid, het locatiespecifieke Veiligheids- en Gezondheidsplan, het plan van aanpak en/of onderliggende protocollen en werkinstructies.

De uitkomsten van de evaluatie en de daaruit voortvloeiende actiepunten worden vastgelegd. Wanneer aanpassing noodzakelijk is, wordt bepaald wie verantwoordelijk is voor de uitvoering en binnen welke termijn de actie wordt uitgevoerd. De voortgang wordt gevolgd binnen de reguliere overlegstructuur.

Naast deze jaarlijkse evaluatie wordt het beleid tussentijds geëvalueerd en waar nodig aangepast wanneer veranderingen, incidenten, signalen uit de praktijk, gewijzigde wet- en regelgeving of andere omstandigheden daar aanleiding toe geven.

D

aarnaast wordt op iedere kinderopvanglocatie jaarlijks de Risicomonitor uitgevoerd. De Risicomonitor wordt gebruikt als systematisch moment om de veiligheids- en gezondheidsrisico's op de locatie opnieuw te beoordelen. De uitkomsten worden met de pedagogisch professionals besproken en waar nodig verwerkt in het locatiespecifieke Veiligheids- en Gezondheidsplan en/of het plan van aanpak.

Nieuwe risico's, incidenten, veranderingen of andere relevante signalen worden ook gedurende het jaar beoordeeld; hiermee wordt niet gewacht tot de jaarlijkse Risicomonitor.

Borging in de praktijk

Het Veiligheids- en Gezondheidsbeleid is alleen effectief wanneer de gemaakte afspraken bekend zijn en in de dagelijkse praktijk worden toegepast. Nije Gaast draagt er daarom zorg voor dat pedagogisch professionals en andere betrokken medewerkers toegang hebben tot het actuele beleid, de locatiespecifieke uitwerking en de voor hun werkzaamheden relevante protocollen en werkinstructies.

Nieuwe pedagogisch professionals, beroepskrachten in opleiding, stagiairs, invalkrachten en vrijwilligers worden tijdens hun inwerkperiode geïnformeerd over de voor hen relevante afspraken rondom veiligheid en gezondheid en waar de actuele documenten te vinden zijn. Voordat zij werkzaamheden zelfstandig uitvoeren, worden zij geïnformeerd over veiligheids- en gezondheidsafspraken die voor hun werkzaamheden direct van belang zijn.

Wijzigingen in het beleid, locatiespecifieke afspraken, protocollen of werkinstructies worden actief onder de aandacht gebracht van de medewerkers voor wie deze relevant zijn. Waar nodig worden wijzigingen toegelicht tijdens een teamoverleg en wordt besproken wat de wijziging betekent voor het handelen in de dagelijkse praktijk.

De assistent-leidinggevende heeft op de locatie een belangrijke rol in het bewaken van de toepassing van de gemaakte afspraken. Samen met de pedagogisch professionals wordt tijdens de reguliere overlegmomenten besproken of afspraken uitvoerbaar zijn, in de praktijk worden toegepast en het beoogde effect hebben. Signalen dat afspraken onvoldoende bekend, uitvoerbaar of effectief zijn, kunnen aanleiding zijn voor aanvullende uitleg, scholing, aanpassing van de werkwijze of actualisatie van het beleid.

Op deze manier wordt geborgd dat het Veiligheids- en Gezondheidsbeleid niet alleen schriftelijk is vastgelegd, maar onderdeel is van het dagelijks handelen binnen de kinderopvang van Nije Gaast.

Incidenten, ongevallen en calamiteiten

Ondanks preventieve maatregelen kan zich binnen de kinderopvang een incident, ongeval of calamiteit voordoen. Binnen Nije Gaast is het belangrijk dat medewerkers in dergelijke situaties snel, zorgvuldig en professioneel handelen. De veiligheid en het welzijn van de betrokken kinderen staan daarbij altijd voorop.

De organisatiebrede uitgangspunten voor het handelen bij incidenten, ongevallen en calamiteiten zijn hieronder beschreven. De praktische werkwijze en verantwoordelijkheden zijn nader uitgewerkt in de binnen Nije Gaast geldende protocollen en werkinstructies.

Handelen bij incidenten en ongevallen

Wanneer zich een incident of ongeval voordoet, zorgt de pedagogisch professional allereerst voor de veiligheid van het betrokken kind en de overige kinderen. De situatie en eventuele verwondingen of gezondheidsklachten worden beoordeeld en er wordt passende eerste hulp verleend.

Indien nodig wordt ondersteuning ingeschakeld van een collega of BHV'er en wordt medische hulp gevraagd. Bij een acute of levensbedreigende situatie wordt direct 112 gebeld.

Ouders worden, afhankelijk van de aard en ernst van het incident, zo spoedig mogelijk geïnformeerd. Bij ernstige incidenten of situaties die verdere coördinatie vragen, wordt ook de assistent-leidinggevende en/of verantwoordelijke leidinggevende direct geïnformeerd.

Bij specifieke incidenten, zoals vermissing, brand, vergiftiging, een medische noodsituatie of ontruiming, wordt daarnaast gehandeld volgens de daarvoor geldende afspraken, protocollen of werkinstructies.

Registratie en opvolging

Incidenten en ongevallen worden geregistreerd volgens de binnen Nije Gaast geldende afspraken. Niet iedere kleine, alledaagse gebeurtenis hoeft afzonderlijk te worden geregistreerd. Registratie en evaluatie vinden plaats wanneer de aard, ernst of mogelijke leerwaarde van de gebeurtenis daar aanleiding toe geeft. Ook bijna-incidenten worden besproken en waar relevant geregistreerd wanneer deze inzicht geven in een mogelijk veiligheids- of gezondheidsrisico.

De assistent-leidinggevende en pedagogisch professionals beoordelen naar aanleiding van een registratie welke vervolgmaatregelen noodzakelijk zijn. Vanuit de registratie wordt een plan van aanpak opgesteld. Noodzakelijke acties worden zo spoedig mogelijk opgepakt. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar het incident zelf, maar ook naar de mogelijke oorzaak, omstandigheden die hebben bijgedragen aan het incident en maatregelen die nodig zijn om herhaling zoveel mogelijk te voorkomen.

Wanneer de aard of omvang van het incident daarom vraagt, ondersteunen de directeur kinderopvang en de locatiedirecteur bij de beoordeling, opvolging en uitvoering van noodzakelijke maatregelen.

Calamiteiten

Bij een ernstig incident of een calamiteit wordt direct gehandeld om de veiligheid van kinderen en medewerkers te waarborgen en verdere risico's zoveel mogelijk te beperken. Indien noodzakelijk worden hulpdiensten ingeschakeld.

Bij een ernstig ongeval wordt de assistent leidinggevende direct geïnformeerd. Bij een calamiteit worden de assistent leidinggevende en de directeur Kinderopvang direct geïnformeerd. Bij een acute of mogelijk levensbedreigende situatie wordt direct 112 gebeld; er wordt niet gewacht op toestemming van een leidinggevende.

Voor iedere locatie zijn afspraken beschikbaar voor het handelen bij noodsituaties en ontruiming. Locatiespecifieke omstandigheden, vluchtroutes, verzamelplaatsen en andere praktische afspraken worden vastgelegd in de daarvoor bestemde locatiespecifieke documenten. Na een ernstige situatie wordt beoordeeld welke verdere interne en externe stappen noodzakelijk zijn.

Evalueren en leren

Incidenten, ongevallen, bijna-incidenten en calamiteiten worden gebruikt om te leren en de veiligheid en gezondheid binnen Nije Gaast verder te verbeteren. Bij relevante incidenten wordt beoordeeld:

1. Wat is er gebeurd?
2. Waardoor kon dit gebeuren?
3. Had het incident kunnen worden voorkomen of het risico verder kunnen worden beperkt?
4. Wat leren wij hiervan?
5. Welke maatregel is nodig om de kans op herhaling te verkleinen?

De uitkomsten worden vertaald naar concrete acties en, waar nodig, verwerkt in het plan van aanpak. Ook wordt beoordeeld of het locatiespecifieke Veiligheids- en Gezondheidsplan, het organisatiebrede beleid, een protocol of werkinstructie moet worden aangepast.

Relevante incidenten, ontwikkelingen en verbetermaatregelen worden besproken binnen de reguliere overlegstructuur en maken daarmee onderdeel uit van de beleidscyclus van Nije Gaast. De uitvoering en werking van afgesproken maatregelen worden gevolgd en geëvalueerd.

Wettelijke meldingen en externe instanties

Afhankelijk van de aard en ernst van een incident of calamiteit kan het noodzakelijk zijn om een externe instantie te informeren, advies in te winnen of een wettelijk voorgeschreven meld-, overleg- of aangifteprocedure te volgen.

De directeur kinderopvang beoordeelt, zo nodig in overleg met andere verantwoordelijke functionarissen, welke externe stappen op grond van de geldende wet- en regelgeving noodzakelijk zijn en draagt er zorg voor dat deze worden uitgevoerd.

Wanneer sprake is van een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling wordt gehandeld volgens de Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling. Bij een vermoeden van seksueel

misbruik of mishandeling van een opgevangen kind door een voor de kinderopvang werkzame persoon wordt gehandeld volgens de wettelijke meld-, overleg- en aangifteplicht (MOA).

Deskundigheid en kwaliteitsontwikkeling

Deskundige medewerkers zijn een belangrijke voorwaarde voor het bieden van veilige en gezonde kinderopvang. Nije Gaast investeert daarom structureel in de kennis, vaardigheden en professionele ontwikkeling van medewerkers. Deskundigheidsbevordering sluit aan bij de functie en verantwoordelijkheden van medewerkers en bij ontwikkelingen en aandachtspunten binnen de organisatie.

Veiligheid en gezondheid maken daarbij onderdeel uit van het dagelijks professioneel handelen en van de kwaliteitsontwikkeling binnen Nije Gaast.

Scholing en deskundigheidsbevordering

De behoefte aan scholing en deskundigheidsbevordering wordt periodiek beoordeeld. Hierbij worden onder andere ontwikkelingen in wet- en regelgeving, uitkomsten van toezicht en inspecties, incidenten en bijna-incidenten, evaluaties, signalen uit de praktijk, pedagogische coaching en ontwikkelbehoeften van medewerkers betrokken.

De uitkomsten hiervan worden waar nodig vertaald naar het scholingsaanbod en andere vormen van deskundigheidsbevordering.

Afhankelijk van functie, werkzaamheden en ontwikkelbehoefte kan binnen de deskundigheidsbevordering onder andere aandacht worden besteed aan:

- Eerste Hulp aan Kinderen;
- bedrijfshulpverlening (BHV);
- Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling en de meld-, overleg- en aangifteplicht (MOA);
- veilig slapen;
- hygiëne en infectiepreventie;
- sociale veiligheid en het omgaan met grensoverschrijdend gedrag;
- pedagogisch handelen en ontwikkeling;
- andere veiligheids- en gezondheidsthema's die vanuit de praktijk of kwaliteitscyclus aandacht vragen.

Nije Gaast bewaakt de geldigheid van certificeringen en kwalificaties waarvoor dit vanuit wet- en regelgeving of de eigen organisatie noodzakelijk is en organiseert waar nodig tijdig herhaling, bijscholing of instructie.

Leren en ontwikkelen in de praktijk

Deskundigheidsbevordering vindt niet alleen plaats door formele scholing. Ook teamoverleggen, casusbesprekingen, coaching, werkbegeleiding, instructie en gezamenlijke reflectie op praktijksituaties worden gebruikt om kennis en professioneel handelen verder te ontwikkelen. Signalen uit de dagelijkse praktijk, incidenten en bijna-incidenten, uitkomsten van evaluaties en wijzigingen in beleid of werkinstructies kunnen aanleiding zijn voor aanvullende uitleg, instructie, coaching of scholing.

Medewerkers worden gestimuleerd om vragen, risico's en onzekerheden bespreekbaar te maken. Hiermee bevordert Nije Gaast een open leercultuur waarin medewerkers gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen voor veilig, gezond en professioneel handelen.

Pedagogisch coaching

De pedagogisch beleidsmedewerker/coach draagt vanuit de pedagogische opdracht bij aan de professionele ontwikkeling van pedagogisch professionals. Binnen coaching en begeleiding kan aandacht worden besteed aan onderwerpen die raken aan veiligheid en gezondheid, zoals het creëren van een sociaal en pedagogisch veilige omgeving, het signaleren van risico's, professioneel handelen en het omgaan met praktijksituaties.

Wanneer uit coaching signalen naar voren komen die relevant zijn voor het Veiligheids- en Gezondheidsbeleid, worden deze binnen de daarvoor geldende overleg- en kwaliteitsstructuur ingebracht.

Voortgang beleid

Datum	13-7-2026
Onderwerp	V&G beleid
Opsteller	Saskia Wagener
Status	Vastgesteld
Terugkeerptraject	Jaarlijks in juli